

มติคณะรัฐมนตรีประจำวัน 18 มิถุนายน 2556

13. เรื่อง รายงานผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2556

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2556

ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้

1. การปิดบัญชีโครงการรับจำนำ

1.1 เห็นชอบวิธีการคำนวณและผลการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554/55 และโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 2555 ตามเอกสารปิดบัญชีโครงการรับจำนำทั้งสองโครงการของคณะกรรมการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล ณ วันที่ 31 มกราคม 2556 โดยมีข้อสังเกต คือ (1) การคำนวณสต็อกข้าวคงเหลือ จะใช้ราคาต้นทุนหรือราคาตามประกาศกรมการค้าภายใน (ซึ่งคือราคาตลาด) หรือราคาจำหน่าย ขึ้นอยู่กับราคาใดจะต่ำที่สุด (2) รายได้จากการจำหน่ายข้าวสารของทั้งสองโครงการ มีปริมาณข้าวที่เป็นข้าวบริจาคนและข้าวสารจำหน่ายราคาถูกตามนโยบายลดค่าครองชีพของประชาชน รวมปริมาณ 608,672 ตัน มูลค่าที่อนุมัติจำหน่ายจำนวน 4,426.97 ล้านบาท มูลค่าตามต้นทุน จำนวน 15,531.109 ล้านบาท แตกต่างกันจำนวน 11,104.139 ล้านบาท ซึ่งไม่ควรนำมาพิจารณาเป็นภาระของโครงการ เนื่องจากเป็นนโยบายรัฐบาล จึงควรที่รัฐจะต้องชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาจำหน่ายกับราคาต้นทุนให้แก่โครงการรับจำนำ

1.2 ให้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลปริมาณข้าวคงเหลือของทั้ง อ.ส. และ อ.ต.ก. ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2556 โดยมีรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พล.ต.ธวัช บุญเพ็ญ) เป็นประธาน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แทนของคณะกรรมการปิดบัญชีฯ ร่วมเป็นคณะทำงาน และผู้แทนกรมการค้าภายใน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

1.3 ให้มีการแยกรายงานการปิดบัญชีโครงการรับจำนำออกเป็น 2 ชุด โดยรายงานที่เสนอ กษ. เป็นการปิดบัญชีโครงการรับจำนำตั้งแต่ ปี 2554/55 เป็นต้นไป ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ที่ 9/2556 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายรัฐบาล ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555 สำหรับโครงการอื่นให้รายงานคณะรัฐมนตรีตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ 672/2553 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปิดบัญชีโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรตามนโยบายรัฐบาล ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2553

1.4 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการในทุกมิติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางตรงที่เกษตรกรได้รับ และผลทางอ้อมคือระบบเศรษฐกิจรวมถึงความคุ้มค่าของโครงการ โดยมีรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย) เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องข้าว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ โดยมีผู้แทนกรมการค้าภายใน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

2. แนวทางการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56 เพื่อมิให้ปริมาณและวงเงินการรับจำนำข้าว ปี 2555/56 เกินกว่ากรอบที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้ ระยะเวลาโครงการสิ้นสุดวันที่ 15 กันยายน 2556 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้เสนอแนวทางการดำเนินการในระหว่างฤดูกาลนี้ ดังนี้

2.1 การปรับลดราคารับจำนำ ข้าวเปลือกเจ้า 5% ลดลงเหลือตันละ 12,000 บาท

2.2 จำกัดวงเงินรับจำนำ ไม่เกิน 500,000 บาท/ครัวเรือน

ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความกังวลว่าการปรับเปลี่ยนกลางคันอาจเกิดความสับสนวุ่นวาย หรือเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างคนที่จำนำข้าวเปลือกแล้วและคนที่ยังไม่นำข้าวเปลือกมาจำนำ สำหรับประเด็นการลดราคาอาจมีผลกระทบต่อราคาตลาดในประเทศและราคาส่งออกรวมทั้งส่วนที่ไ้ระบายไปแล้ว

และอยู่ระหว่างการ

ส่งมอบ ผู้ซื้ออาจขอเจรจาปรับราคาลงอีกได้ จึงมอบหมายให้หน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธ.ก.ส. อคส. และ อ.ต.ก. ไปดำเนินการกำกับดูแลให้การดำเนินการรับจำนำอยู่ในกรอบปริมาณและวงเงินที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติไว้โดยเคร่งครัด

3. **แนวทางการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2556/57** เนื่องจากการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2554/55 และนาปรัง ปี 2555 มีผลขาดทุนมากกว่าเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่กดดันราคาข้าวไม่ให้ปรับตัวสูงขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้ เช่น ปริมาณผลผลิตข้าวโลกที่เพิ่มขึ้น การแข็งค่าของเงินบาท และการฟุ้งตลาดข้าวของอินเดียและเวียดนาม แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกที่ผ่านมาสามารถทำให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่า 338,562 ล้านบาท จึงเห็นควรปรับปรุงโครงการรับจำนำข้าวเปลือกในปี 2556/57 ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 **ด้านราคารับจำนำ** ซึ่งมีแนวทางการปรับลดราคารับจำนำ คือ

(1) **ใช้ราคาต้นทุนการผลิต + กำไรที่เกษตรกรควรจะได้รับ** ประมาณร้อยละ 25 เช่นเดียวกับสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่รัฐบาลจะดำเนินการแทรกแซงตลาด

(2) **ใช้ราคารับจำนำเดิมปรับลดลง** ร้อยละ 15 – 20

(3) **ใช้ราคานำตลาด** ร้อยละ 10

ซึ่งจะทำให้ราคารับจำนำข้าวเปลือกเจ้านาปี 5% มีราคาประมาณตันละ 12,000 – 13,000 บาท

3.2 **ด้านปริมาณรับจำนำ** การกำหนดปริมาณรับจำนำทั้งโครงการไว้เช่นเดียวกับโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง เช่น กำหนดปริมาณรับจำนำทั้งโครงการปี 2556/57 (ทั้งนาปี + นาปรัง) ไม่เกิน 17 ล้านตันข้าวเปลือก จำกัดปริมาณรับจำนำของเกษตรกรไม่เกินครัวเรือนละ 25 ตัน เป็นต้น

3.3 **ด้านวงเงินที่รับจำนำของเกษตรกรแต่ละราย** โดยจำกัดวงเงินรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร ไม่เกิน 300,000 - 500,000 บาท/ครัวเรือน

3.4 **ด้านระยะเวลารับจำนำ** โดยกำหนดระยะเวลาการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2556 – กุมภาพันธ์ 2557 และข้าวเปลือกนาปรัง ระหว่างเดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2557

ทั้งนี้ มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลและศึกษาทางเลือกข้างต้นพร้อมทั้งการกำหนดเงื่อนไขประกอบ เพื่อจำกัดวงเงิน ภาระค่าใช้จ่าย และผลขาดทุนที่เกิดขึ้นไม่ให้เกินวงเงินปีละประมาณ 70,000 ล้านบาท เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดทำงบประมาณสมดุลของประเทศตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง